

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Evy Šonkové a soudců Tomáše Kocourka a Sylvy Šiškeové v právní věci žalobce: **G. K. G.**, zastoupený Mgr. Azrou Drozdek, advokátkou se sídlem Dlouhá 705/16, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 4. 2025, čj. OAM-10710-45/TP-2022, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 3. 9. 2025, čj. 20 A 22/2025-56,

t a k t o :

- I. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 3. 9. 2025, čj. 20 A 22/2025-56, **se ruší.**
- II. Rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 4. 2025, čj. OAM-10710-45/TP-2022, **se ruší** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení o žalobě a o kasační stížnosti celkem **32 538,80 Kč** k rukám jeho zástupkyně Mgr. Azry Drozdek, advokátky, a to do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.
- IV. Žalovaný **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o žalobě ani o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalovaný shora označeným rozhodnutím zamítl žádost žalobce o vydání povolení k trvalému pobytu podle § 75 odst. 1 písm. e) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (zákon o pobytu cizinců), tedy protože žalobce nesplňuje podmínku trestní záchovalosti. Žalobce proti tomuto rozhodnutí brojil žalobou k Městskému soudu v Praze (městský soud), který ji zamítl. Žalovaný zohlednil, že dle výpisu z evidence Rejstříku trestů byl žalobce odsouzen rozsudkem Okresního soudu v Břeclavi ze dne 20. 11. 2023, čj. 3 T 78/2022-891, ve znění rozsudku Krajského soudu

v Brně ze dne 8. 10. 2024, čj. 4 To 99/2024-974 (který nabyl právní moci dne 8. 10. 2024), pro přečin legalizace výnosů z trestné činnosti spáchaný z nedbalosti podle § 217 odst. 2 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, k trestu odnětí svobody v trvání 6 měsíců se zkušební dobou podmíněného odkladu jeho výkonu v délce jednoho roku. Ustanovení § 75 odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců podle přesvědčení městského soudu nedává žalovanému žádný prostor pro vlastní úvahu o konkrétních okolnostech spáchaného trestného činu (neobsahuje materiální korektiv), podstatné je pouze to, zda cizinec byl, či nebyl odsouzen za spáchání trestného činu, a má tak záznam v evidenci Rejstříku trestů. Přísnější podmínky jsou odůvodněné tím, že trvalý pobyt představuje nejvyšší pobytové oprávnění, které lze v ČR udělit.

[2] Protože žalobce odsouzen byl, což ani nezpochybňuje, podmínky pro vydání povolení k trvalému pobytu dány nebyly. Žalovaný zároveň správně zohlednil přiměřenost dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce podle § 174a zákona o pobytu cizinců. Žalovaný vzal v úvahu i závažnost a druh protiprávního jednání. I když se jednalo o méně společensky škodlivé nedbalostní jednání, nelze jej bagatelizovat. Městský soud souhlasil se žalovaným, že je podstatné, že žalobce byl odsouzen, nadále trvá zkušební doba jeho podmíněného odsouzení, lze proto konstatovat, že se jedná o nebezpečí aktuální, neboť žadatel může být do budoucna nadále skutečnou hrozbou pro veřejný pořádek. Jeho trestný čin zahlazen nebyl, nelze jej tedy považovat za trestně zachovalého. Městský soud dodal, že ani závažnost, druh protiprávního jednání či osobní chování žalobce v tomto případě nezakládají nepřiměřenost zásahu do jeho soukromého a rodinného života. Ostatně nevyhovění žádosti nemá za přímý následek povinnost žalobce vycestovat do země původu ani nemožnost žádost podat znovu po zahlázení odsouzení. Judikaturu NSS a Ústavního soudu, na niž žalobce poukazoval, považoval městský soud za nepřiléhavou a požadavky plynoucí z rozhodnutí Soudního dvora EU za naplněné.

II. Argumentace účastníků řízení

[3] Proti rozsudku městského soudu brojí žalobce (stěžovatel) kasační stížností z důvodů, které podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.), tedy nesprávné právní posouzení a vady při zjišťování skutkového stavu.

[4] Městský soud podle stěžovatele nesprávně (v rozporu s unijním právem) vyložil podmínky pro zamítnutí žádosti o povolení k trvalému pobytu podle § 75 odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců. Závěry rozsudku NSS ze dne 8. 2. 2024, čj. 10 Azs 292/2023-53, č. 4580/2024 Sb. NSS, jsou v jeho věci aplikovatelné. I když se tento případ netýká výkladu podmínek zrušení trvalého pobytu dle § 77 zákona o pobytu cizinců, eurokonformní výklad musí být použit i na další ustanovení téhož zákona, mimo jiné i § 75 odst. 1 písm. e). Podmínkou zamítnutí žádosti je závěr žalovaného, že osobní chování cizince je pro veřejný pořádek hrozbou skutečnou, aktuální a dostatečně závažnou. To se ale nyní nestalo, protože žalovaný toliko konstatoval odsouzení stěžovatele a jeho záznam v Rejstříku trestů. Nadto se jednalo o nedbalostní trestný čin z roku 2020.

[5] Ustanovení § 75 odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců je podle stěžovatele zjevně špatným vnitrostátním provedením směrnice Rady 2003/109/ES ze dne 25. listopadu 2003 o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty, jež vyžaduje posouzení každého jednotlivého případu. Této povinnosti žalovaný nedostal ani skrze posouzení přiměřenosti dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného

pokračování

života stěžovatele. Obdobným případem se již zabýval velký senát Soudního dvora v rozsudku ze dne 2. 5. 2018 ve spojených věcech C-331/16 a C-366/16 *K. a H. F. v. Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie a Belgische Staat*.

[6] V rámci hodnocení přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života nelze suplovat posouzení, zda žadatel představuje ohrožení veřejného pořádku. Městský soud navíc v tomto ohledu domýšlí argumenty za žalovaného, který aktuálnost hrozby v napadeném rozhodnutí neposoudil (pouze tuto úvahu uvedl ve vyjádření k žalobě). Nesprávný je argument městského soudu, že aktuálnost hrozby pro veřejný pořádek je dána nedávným odsouzením za trestný čin. Aktuálnost hrozby je nutné posoudit k datu spáchání trestného činu. Toho se přitom stěžovatel dopustil v roce 2020 a od té doby se již ničím neprovinil. Správní orgán nemůže nést vinu za dlouhotrvající trestní řízení, to však platí i o stěžovateli.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[7] Kasační stížnost je přípustná a lze ji projednat.

[8] Jedná se však o věc, v níž před městským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, a v souladu s § 104a odst. 1 s. ř. s. je proto nejprve nutné posoudit, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, NSS kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního NSS podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, *Ostapenko*, v němž vymezil podmínky, za kterých je kasační stížnost přijatelná. Dovedil, že o přijatelnou kasační stížnost se může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou NSS; 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; 4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[9] Z argumentace obsažené v kasační stížnosti vyplývá, že podstata stěžovatelových námitek spočívá v tom, že žalovaný i městský soud rozhodli v rozporu s judikaturou NSS, což lze zahrnout pod zásadní pochybení s dopadem do hmotněprávního postavení stěžovatele. NSS shledal kasační stížnost přijatelnou, neboť krajský soud rozhodl v rozporu s právními závěry rozsudku NSS čj. 10 Azs 292/2023-53 a rozsudku Soudního dvora ze dne 3. 9. 2020 ve spojených věcech C-503/19 a C-592/19 *UQ a SI*.

[10] Kasační stížnost je důvodná.

[11] Ministerstvo podle § 75 odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců zamítne žádost o vydání povolení k trvalému pobytu, jestliže cizinec nesplňuje podmínku trestní zachovalosti (§ 174).

[12] Podle § 174 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců se za trestně zachovalého pro účely tohoto zákona považuje cizinec, který nemá ve výpisu z evidence Rejstříku trestů záznam, že byl pravomocně odsouzen za spáchání trestného činu.

[13] Podle čl. 6 bodu 1 směrnice 2003/109/ES mohou členské státy zamítnout přiznání právního postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta z důvodu veřejného pořádku nebo veřejné bezpečnosti. Při přijímání takového rozhodnutí členský stát posoudí závažnost nebo druh protiprávního jednání proti veřejnému pořádku nebo veřejné bezpečnosti nebo nebezpečí, které od takové osoby hrozí, s přiměřeným ohledem na délku pobytu a vazby na zemi pobytu.

[14] Nejvyšší správní soud v rozsudku čj. 10 Azs 292/2023-53 připomněl, že z rozsudku Soudního dvora ve věci *UQ a SI* vyplývá, že v případě zamítnutí pobytového oprávnění kvůli ohrožení veřejného pořádku je nutné posoudit každý jednotlivý případ, což vylučuje, aby bylo cizinci odepřeno právní postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta jen proto, že má záznam v rejstříku trestů, tedy bez ohledu na povahu jeho činu. Zároveň nelze státnímu příslušníkovi třetí země automaticky odepřít právní postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta z důvodů veřejného pořádku podle čl. 6 bodu 1 směrnice 2003/109/ES jen proto, že byl jakkoli odsouzen v trestním řízení (bod 22).

[15] Soudní dvůr tedy chápe „jako obecné pravidlo, že omezující opatření odůvodněná veřejným pořádkem mohou státy uložit cizinci jenom tehdy, když posoudí individuálně jeho konkrétní případ a shledají, že jeho osobní chování aktuálně představuje skutečnou a dostatečně závažnou hrozbu pro veřejný pořádek“ (bod 26 citovaného rozsudku).

[16] Mimo jiné právě důvod pro zamítnutí žádosti o trvalý pobyt podle § 75 odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců má také základ v čl. 6 odst. 1 směrnice 2003/109/ES, a má tedy vztah k veřejnému pořádku jako směrnicevému důvodu pro zamítnutí postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta. [K tomu, že zákonodárce provázel úpravu právního postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta podle směrnice 2003/109/ES s vnitrostátním trvalým pobytem podle § 68 zákona o pobytu cizinců (po pěti letech pobytu), podrobněji rozsudek NSS ze dne 15. 6. 2016, čj. 9 Azs 95/2016-29, č. 3448/2016 Sb. NSS, body 20 a 21]. Důsledkem toho je, že aby mohlo ministerstvo neudělit cizinci – dlouhodobému rezidentovi ve smyslu směrnice 2003/109/ES – povolení k trvalému pobytu kvůli výhradě veřejného pořádku, „musí shledat, že jeho osobní chování aktuálně představuje skutečnou a dostatečně závažnou hrozbu pro veřejný pořádek“ (rozsudek NSS čj. 10 Azs 292/2023-53, body 27 a 32).

[17] Městský soud tedy dospěl k nesprávnému závěru, že rozsudek NSS čj. 10 Azs 292/2023-53 na nynější věc nedopadá. NSS v něm sice řešil „pouze“ zrušení povolení k trvalému pobytu, podrobný výklad však podal i ve vztahu k zamítnutí žádosti o tento pobytový titul. Z tohoto rozsudku, resp. z rozsudku Soudního dvora ve věci *UQ a SI*, přitom skutečně vyplývá, že žalovaný měl povinnost posoudit, zda stěžovatelovo chování aktuálně představuje skutečnou a dostatečně závažnou hrozbu pro veřejný pořádek.

[18] Městský soud založil svůj rozsudek na nesprávném právním závěru, že nezahmlazený záznam v evidenci Rejstříku trestů je překážkou pro vyhovění žádosti sám o sobě. Nelze ani souhlasit s městským soudem, že žalovaný dostatečně posoudil, zda stěžovatel představuje aktuální hrozbu pro veřejný pořádek.

[19] Stěžovatel již ve správním řízení argumentoval rozsudkem NSS čj. 10 Azs 292/2023-53 a rozsudkem Soudního dvora ve věci *UQ a SI*. Žalovaný však ve vztahu k citovanému rozsudku NSS ve svém rozhodnutí uvedl, že se jedná o rozsudek ojedinělý, který sám přiznal nekonzistentnost vlastního výkladu. K tomu je třeba uvést

pokračování

následující. Rozsudek NSS nebyl vydán ve věci stěžovatele, nebyl tedy pro žalovaného striktně kasačně (hierarchicky) závazný [§ 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. ve spojení s § 78 odst. 5 s. ř. s.]. S cílenou a konzistentní argumentací rozsudky NSS a Soudního dvora však byl žalovaný povinen se řádně vypořádat. Pokud chtěl žalovaný aplikovatelnost právního názoru NSS v odkazovaném rozsudku zpochybnit, což není *a priori* vyloučeno, pouhý odkaz na § 75 odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců a § 2 odst. 1 a 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, k tomu rozhodně nepostačoval. NSS aplikoval v daném případě eurokonformní výklad vnitrostátního práva, jehož důsledkem bylo rozšíření okruhu skutečností, které musí žalovaný při rozhodování o žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu posoudit. Odkaz žalovaného na jasně znějící text zákona a na zásadu zákonnosti není dostatečný, jestliže i správní orgány mají povinnost přímo aplikovat unijní právo, resp. i povinnost neaplikovat vnitrostátní právo rozporné s právem unijním (viz podrobnější vysvětlení např. v rozsudku NSS ze dne 16. 11. 2021, čj. 10 As 301/2021-37, zejm. body 8-10 a 15).

[20] Nelze zároveň souhlasit s tvrzením, že by kasační soud přiznal nekonzistentnost svého právního názoru v rozsudku čj. 10 Azs 292/2023-53. Uvedl pouze, že v dosavadní judikatuře NSS shledal rozpor, věc však rozšířenému senátu podle § 17 odst. 1 s. ř. s. nepředložil, neboť spornou otázku již závazně vyřešil Soudní dvůr.

[21] Žalovaný se v určité míře (na str. 5 svého rozhodnutí) věnoval otázce, zda může být stěžovatel hrozbou pro veřejný pořádek. Zohlednil, že stěžovatel nespáchal úmyslný trestný čin, ale šlo o nedbalostní jednání, což obecně snižuje jeho společenskou škodlivost. Stále se však jednalo o trestný čin, přičemž ani ten nedbalostní nelze bagatelizovat. Spáchán byl v roce 2019, k odsouzení však došlo až v roce 2024. Pro žalovaného zřejmě bylo podstatné, že stěžovatel byl odsouzen, nadále trvá zkušební doba jeho podmíněného odsouzení, a lze proto konstatovat, že se jedná o nebezpečí aktuální. Podle žalovaného tedy může stěžovatel být do budoucna nadále skutečnou hrozbou pro veřejný pořádek. Trestný čin nebyl zahlazen, nelze tedy na něj hledět jako na trestně zachovalého.

[22] Takové posouzení NSS považuje za schematické a paušální, stejná slova by totiž bylo možné užít v situaci jakéhokoli odsouzení za nedbalostní trestný čin k podmíněnému trestu odnětí svobody. Žalovaný své úvahy vlastně zredukoval na posouzení, zda lze na stěžovatele hledět jako na trestně zachovalého.

[23] Jedinými individuálními okolnostmi, které žalovaný hodnotil, byly nedbalostní charakter a rok spáchání trestného činu. Zavinění ve formě nedbalosti však zohlednil pouze do té míry, že přes nižší společenskou škodlivost se stále jedná o trestný čin. Doba spáchání byla očividně při hodnocení žalovaným svou důležitostí překonána okamžikem pravomocného odsouzení, aniž by žalovaný vysvětlil, proč je tato skutečnost pro posouzení stěžovatelova chování podstatnější, resp. proč z něj činí hrozbu pro veřejný pořádek aktuální. Tyto úvahy jsou nedostatečné a v rozporu s judikaturou jak NSS, tak i Soudního dvora. Je tedy zjevné, že hodnocení žalovaného a následně městského soudu (který se s ním bez dalšího ztotožnil) nevystihují individuální okolnosti věci ani co se týče závažnosti stěžovatelova jednání.

[24] Je nutné zdůraznit, že úplně chybí individuální posouzení hrozby pro veřejný pořádek do budoucna, ani žalovaný, ani krajský soud v tomto směru nic neuvedli. Není přitom úlohou NSS, aby nyní tyto chybějící úvahy nahrazoval.

[25] Vzhledem k tomu, že nesprávné bylo již samotné posouzení podmínek pro zamítnutí žádosti o povolení k trvalému pobytu, bylo by nyní předčasné posuzovat případný dopad zamítavého rozhodnutí do rodinného a soukromého života stěžovatele, argumentaci směřující k této otázce se proto NSS nezabýval.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[26] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a proto napadený rozsudek zrušil (§ 110 odst. 1 věta první s. ř. s.). Jelikož již v řízení před městským soudem byly dány důvody pro zrušení rozhodnutí žalovaného a městský soud by nemohl postupovat jinak, než rozhodnutí žalovaného zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení, NSS za použití § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. současně zrušil i žalobou napadené rozhodnutí žalovaného a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 78 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Zruší-li NSS i rozhodnutí správního orgánu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je tento správní orgán vázán právním názorem vysloveným NSS ve zrušovacím rozhodnutí (§ 110 odst. 2 písm. a) ve spojení s § 78 odst. 5 s. ř. s.).

[27] Žalovaný v dalším řízení posoudí stěžovatelovo osobní chování znovu a pečlivěji, opětovně vyhodnotí jeho závažnost, a zejména zjistí, zda stěžovatel představuje aktuální hrozbu pro veřejný pořádek. U toho bude hledět nejen na okolnosti činu, za který byl stěžovatel odsouzen, ale také na jeho chování po něm, před i po pravomocném odsouzení apod.

[28] Protože NSS zrušil rozsudek městského soudu i rozhodnutí žalovaného, je povinen rozhodnout kromě nákladů řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení, které předcházelo zrušenému rozhodnutí městského soudu (§ 110 odst. 3 věta druhá s. ř. s.). Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 větu první s. ř. s. (ve spojení s § 120 s. ř. s.), podle kterého má úspěšný stěžovatel právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů proti žalovanému, který ve věci úspěch neměl.

[29] V řízení o žalobě u městského soudu představují náklady řízení následující částky:

- Soudní poplatek ve výši **3 000 Kč** (žaloba).
- Odměna zástupkyně, konkrétně převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby a účast na jednání před soudem nepřesahující dvě hodiny (§ 11 odst. 1 písm. a), d) a g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném od 1. 1. 2025], tj. tři úkony právní služby v hodnotě 4 620 Kč, celkem tedy **13 860 Kč**.
- Náhrada hotových výdajů v paušální částce **1 350 Kč** (3 × 450 Kč).
- Zástupkyně je plátkyní DPH, a proto se její odměna a náhrada hotových výdajů zvyšují o částku odpovídající této dani (tj. 21 %), celkem tedy o **3 194,10 Kč**.
- Celková náhrada nákladů řízení před městským soudem činí **21 404,10 Kč**.

pokračování

[30] V řízení o kasační stížnosti vedeném u NSS představují náklady řízení následující částky:

- Soudní poplatek ve výši **5 000 Kč** (kasační stížnost).
- Odměna zástupkyně, konkrétně podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu], tj. jeden úkon právní služby v hodnotě 4 620 Kč, celkem tedy **4 620 Kč**. Zástupkyní požadovaný úkon převzetí a příprava zastoupení nebyl uznán, neboť byl proveden a odměna za něj přiznána již v rámci řízení o žalobě.
- Náhrada hotových výdajů v paušální částce **450 Kč**.
- Zástupkyně je plátkyní DPH, a proto se její odměna a hotové výdaje zvyšují o částku odpovídající této dani (tj. 21 %), celkem tedy o **1 064,70 Kč**.
- Celková náhrada nákladů řízení vedeného u NSS činí **11 134,70 Kč**.

[31] Žalovaný je tedy povinen uhradit stěžovateli k rukám jeho zástupkyně náhradu nákladů řízení o žalobě a o kasační stížnosti v celkové výši **32 538,80 Kč**, a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. ledna 2026

Eva Šonková
předsedkyně

s
e
n
á
t
u